GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Cekovni račun Poštanske Stedionice Zagreb br. 38,114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20 - RUKOPISI SE NE VRACAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 7 MARTA 1935 — BROJ 190

Izbori će se svakako održati 5 maja

Beograd 6 marta. — Povodom zlonamjernih glasova izvjesnih stranih listova da se se u Jugoslaviji ne će održati raspisani izbori, beogradska „Politika" donosi odulji članak u kom kaže da će se izbori izvršiti, jer su oni od ogromnog značenja za unutrašnju i vanjsku politiku naše zemlje. „Politika" ujedno ističe da je potpuno pojmljivo da su spomenute verzije o odlaganju izbora sa simpatijom prihvaćene u izvjesnim stranim listovima, čiji neprijateljski stav prema našoj zemlji nije nikakva novost i koji sa razumljivim nespokojstvom i strahom prate sve ono što ima da znači normaliziranje prilika i napredak naše države Dovoljno je spomenuti da su te verzije prihvatili listovi kao „Pesti Hirlap" i „Il Tevere".

Talijansko-abesinski sukob pred likvidacijom ?

London 7 marta — Prema vijestima iz Rima na pomirljivo držanje talijanske vlade u pitanju pregovora sa Abesinijom glede utvrdjivanja neutralne zone, najviše je djelovalo odlučno držanje abesinske vlade, kao i njene pripreme za oružani sukob sa Italijom. Smatra se da je pitanje o utvrdjivanju neutralne zone, pretstavljalo jedno od najvažnijih pitanja u ovom sukobu. Abesinska vlada odlučno odbija da plati Italiji traženu novčanu otštetu za incidente kod Ual Ual nesamo zbog pretjerane svote, nego i zbog toga što ne će da prizna svoju krivnju. Abesinija traži da se to pitanje prepusti arbitražnom sudu, te izjavljuje da će se bezuvjetno pokoriti njegovoj presudi. Vjeruje se da će i u tom pitanju doći do sporazuma što će sigurno ukloniti eventualnost oružanog sukoba izmedju Italije i Abesinije.

Koruški Slovenci traže ujedinjenje sa Jugoslavijom

Praški „Narodnji Listi" donose prikaz knjige vođe koruških Slovenaca profesora M Lileka, koju je izdao pod naslovom „Žalbe protiv barbarskog progona Slovenaca u Koruškoj". Lilek između ostalog napominje, da se Italija zalagala za to, da Koruška pripadne Austriji a ne Jugoslaviji, kako bi na taj način bila oslabljena Jugoslavija, a Austrija dobila otštetu za izgubljeni Južni Tirol. Profesor Lilek dalje izlaže, kako je austrijska vlada odmah poslije plebiscita otpočela i energično provodila germanizaciju Koruške. Onemogućila je djelatnost kulturnih udruženja, a u službu germanizacije stavljene su škole i crkve.

Mi Jugoslaveni — kaže autor na kraju — moramo odlučno da tražimo, pa bio „Anschluss" ostvaren ili ne, da se slovenačka Koruška odmah oslobodi, ako nećemo da i dalje posmatramo demoralizaciju i postepenu denacionalizaciju slovenačkog naroda. To ne znači reviziju ugovora o miru pošto je senžermenski mir primio austrijski parlamenat 26 oktobra 1919 g. a plebiscit u Koruškoj je proveden tek 10 oktobra 1920 god. Ako se mora tolerirati da Njemačka narušava Versajski mir i ako se šutke dozvoljava Austriji da se ne drži senžermenskih ugovora o miru u pitanju naoružanja — s kakvim se pravom onda netko hoće da poziva na neprikosnovenost ugovora o miru, ako je u pitanju naš zahtjev ujedinjenja Koruške sa Jugoslavijom? Kad li će se kod nas Jugoslavena roditi pjesnik, koji će poput Mickijevića kliknuti cijelom svijetu glasom srdžbe i osvete protiv ugnjetača naših sunarodnjaka u Koruškoj i optužiti ih pred cijelim kulturnim svijetom."

Ozbiljna situacija na Balkanu

London 7 marta. — Vijesti da je grčka vlada gospodar situacije daleko su od istine jer je u zadnje vrijeme nastupila takova studen i magla, koja je znatno otešćala vladinim trupama operacije. Stvari se još više kompliciraju, jer sve očitije dolazi do izražaja mogućnost uplitanja neke strane sile tim više što se i general Plastiras odjednom pojavio u Brindiziju, odakle navodno namjerava da ode na Kretu, gdje se nalazi Venizelos i glavni dio pobunjenika, koji nisu samo u vezi sa pobunjenicima po ostaloj Grčkoj već, kako neki grčki listovi tvrde, i sa Rimom, kamo su slali radiograme. U svim ovdašnjim političkim i diplomatskim krugovima sa najvećom zabrinutošćn se prati razvoj događaja u Grčkoj, jer postoji opasnost da bi uslijed toga moglo doći i do ozbiljnih reperkusija na Balkanu. S tim u vezi Bugarska i Turska počele su da koncentrisaju svoje vojske na grčkoj granici.

Nutarnji zajam u Poljskoj

Varšava 7 marta. — Poljski ministarski savjet ovlastio je ministarstvo finansija da sklopi nutarnji zajam u iznosu od 200 milijona zloty uz kamate od 3%.

Engleska štampa o grčkim događajima

London 7 marta. — Borba vlade protiv pobunjenika naročito interesuje engleske vojne krugove. Dva najveća engleska novinska koncerna potpuno se podudaraju u tome da je grčki gradjanski rat pokazao da je zračna flota kud i kamo jača i uspješnija od one pomorske. Par protunavionskih topova sa ratnih lađa pokazalo se potpuno nesposobno i nemoćno spram zračnog napadaja. Po mišljenju vojnih stručnjaka pretstavlja danas građenje ratnih brodova apsolutni gubitak i bacanje novca. Engleska troši godišnje 57 milijona funti sterlinga za mornaricu, a samo 17 milijona funti za avijaciju. Bolje bi bilo kad bi se činilo obratno.

Avioni, koji su bombardovali Venizelosove brodove, jesu engleskog porijekla, a i piloti su se izvježbali u Engleskoj. I flota je sagrađena u Engleskoj, gdje su ujedno i izvježbani grčki marinski oficiri.

Interesantno je ujedno napomenuti da je Venizelos intimni prijatelj 80-godišnjeg najvećeg ratnog liferanta na svijetu, židovsko-grčko-britanskog milijardera i glavnog akcionera Vikers-Armstrong Koncerna — Sir Basil Zaharoff a. Avioni, koji su bombardirali Venizelosove brodove, kao ujedno i ti brodovi, potiču iz Viker-Armstrongova odnosno Zaharova arsenala!

Novi nemiri u Alžiru

Constantine 7 marta. — Oko 2000 alžirskih seljaka i vinogradara pod vodstvom načelnika grada Jemmapes-a priredili su bučne demostracije protiv pretjeranih poreza, koje francuska vlada nameće u Alžiru.

PRIGODOM 85-GODIŠNJICE Gosp. T. G. MASARYKA

P. N. Miljukov:

Čemu me je naučio Masaryk

Ne sjećam se kad je počelo moje lično prijateljstvo s predsjednikom Čeboslovačke Republike. Ali vrlo dobro se sjećam da sam se s njegovim idejama sprijateljio odmah kako sam ih upoznao. Primoran sam da priznam da se to upoznavanje donekle odocnilo. Ali pod starim režimom smo mi ruski liberali i radikali uopšte malo znali o tom, šta se događa u slovenskom svjetu. Nekoliko pojedinaca, koji su Slovenstvo načinili predmetom svog stručnog studiranja, svoje znanje su upotrebljavali skoro uvjek za odbranu one političke i duhovne tradicije, protiv koje smo se borili. Veze sa slovenskim radnicima su dugo ostale privilegija naših „slavjanofila".

Meni lično je pošlo za rukom da se istrgnem iz tog omađijanog kruga. Kada sam zbog svojih političkih nazora istjeran iz moskovskog univerziteta (1995 godine), našao sam pribježište na univerzitetu u Sofiji u Bugarskoj. I tamo sam kod mojih kolega našao za mene dotle neobično vezivanje naprednih političkih nazora sa shvatanjem slovenskog pitanja, s čime sam se mogao složiti. Slovenska narodna pitanja su stojala tamo preda mnom ne kao predmet arheoloških studija, nego kao živ bitni dio zajedničkih težnja pojedinih naroda za pobjedom demokratije i humanizma. Dalje sam doznao, da moji bugarski prijatelji nisu u „Slovenstvu" sami i da imaju pristalice u svima centrima nove slovenske kulture. Kasnije, za vrijeme mojih putovanja po slovenskim zemljama, posjetio sam te pristalice. Ali još u Sofiji sam znao, da je među njima jedan, koji ima pravo na titulu inicijatora i vođe. Tako sam se indirektnim putem približio Masaryku.

Uskoro sam poznao i rezultat njegove profesorske djelatnosti. Na Cetinju, u okolini Dubrovnika, u Zagrebu sretao sam Makarykove učenike i učenice, koji su u sve slovenske zemlje raznosili sjeme nauka, koje su upoznali u Prago. To više nisu bile samo pojedine zublje, zapaljene u raznim krajevima slovenskog svjeta. Raslo je tu novo slovensko pokoljenje. Primjetio sam da je prvi plod humanitarnog shvatanja slovenskog pitanja bio niz pokušaja, da se staro plemensko neprijateljstvo ublaži i da se počne politika slovenskog ujedinjenja. Ta situacija je pripremila Masarykovo lično istupanje u zagrebačkom procesu i njegovu borbu s Friedjungom. Oštrica obiju tih istupanja je bila bez sumnje uperena protiv habzburške monarhije — i ponovno su se moje simpatije sticale s Masarykovim simpatijama.

Taj novi pokret u slovenskom svijetu se u mojoj otadžbini nije raširio. Tamo je još uvijek vladao isti tip slovenskog „rodoljuba", tip Ševireva i Pogodina, koji je prije šezdeset godina razočarao Havlička i odveo gà na ispravan put. Bili su momenti

Novinarska naivnost - već i miševi pomažu reviziju

Budimpešta. — Ovdašnji dnevni list „Magyarság“, koji je po zlu čuven sa svojih oštrih napadaja na Čehoslovačku i ostale države Male antante, objavio je članak, koji nebi zasluživao da se spomene, kad iz njega ne bismo vidjeli, šta sve Madžari umiju da u svojoj revizionističkoj propagandi izmisle i kakva sredstva upotrebljavaju bez najmanjeg ustručavanja. „Magyarsag“ na vrlo čudnovat način organizira novu ofenzivu protiv trijanonskog mirovnog ugovora. Dopisnik lista Karoly Kotzig, pomadžareni Slovak Kocik, koji nema baš najčistiju prošlost, piše svome listu kako je bio u posjeti u Parizu i kako je u diplomatskoj arhivi Quai d'Orsay vidio originalan primjerak mirovnog ugovora. Od toga primjerka postoje samo žalosni ostatci, jer su miševi požderali važan dokumenat.

Čitava ta istorija je dakako bajka i među srestvima mådžarske propagande se nije pojavila prvi put. Ali nove su konzekvencije, koje bi Kotig htio da izvuče iz te priče. Madžarski novinar naime dokazuje, då je trijanonski ugovor izgubio svoju vrijednost, jer originalan egzemplar više ne postoji. „Magyarsag“ poziva madžarske pravnike da na temelju Kotzigovog izvještaja pokažu, da trijanonski ugovor više ne vrijedi. Madžarski list je razumje se potpuno zaboravio, da se taj san ne može ispuniti, pa da je i ustima šireni nesmisao o požderanom ugovoru. Trijanonski mirovni ugovor naime nije izrađen samo u jednom primjerku, koji je dobro čuvan u arhivi pariškog ministarstva inostranih djela i koji uopšte nije oštećen. Predlagana pravnička ofenziva je dakle unapred osuđena na neuspjeh i među madžarskim revizionistima će zavladati samo žaljenje, što trijanonski ugovor postoji u nekoliko primjeraka.

Članak „Magyarsaga“ je međutim ostavio nepovoljan utisak i u znatnom djelu ovdašnje javnosti, koja je svjesna, da te metode u novinama kompromitiraju i čine smješnim čitav trud uložen u propagandu revizije granica i poratnoj Madžarskoj istavljaju pred svijetom čudnovatu svjedodžbu.

Postolvrška mašina »Singer« prodaje se *u dobrom stanju, a radi stečajne rasprodaje uz vrlo povoljne uslove. — Obratiti se upravitelju stečajne mase*: **Dr. Marinu Cindro — advokatu Šibenik.**

Zemaljski vinogradarski kongres u Vršcu

Savjet poljoprivrednih organizacija u Vršcu priredjuje sporazumno sa Glavnim savezom vinogradara i voćara kraljevine Jugoslavije u Novom Sadu četvrti zemaljski kongres vinogradara u Vršcu. Zaštitu kongresa preuzeo je gosp. Ministar poljoprivrede, a održat će se u Vršcu u vremenu od 15—17 marta o. g.

Dnevni red kongresa ovaj je:

1) Ukidanje državne i banovinske a djelomično i opć. trošarine na vino.

2) Zakonsko i praktično spriječavanje pečenja rakije iz uvoženih smokava, suhoga grožđja kao i raznih žitarica.

3) Zabrana sadnje loze u ravnicama i zemljištima u kojima loza do sada nije bila sadjena.

4) Pitanje rodnih hibrida (direktora).

5) Zabrana uporabe sladora za popravljanje vina, neograničena dozvola uporabe varenika.

6) Snižavanje troškova prevoza zà vinograd. proizvode.

7) Pitanje modre galice i ostalih sredstavá za borbu protiv štetočina.

8) Razduženje vinogradara.

9) Razna druga pitanja koja će 8 dana prije kongresa biti podnijeta Priredjivačkom odboru.

Gornji dnevni red obuhvaća upravo goruća vinogradarska pitanja, i zato je potrebito da kongres što izdašnije posjete vinogradari iz cijele zemlje, eda svojim brojnim prisustvovanjem pokažu nadležnim vlastima i javnosti, kako im je današnje stanje teško i kako se ukazuje prijeka potreba, da se sadašnje uistinu očajno stanje vinogradara što prije poboljša.

Priredjivački odbor poskrbio se je, da posjetiteljima kongresa pribavi besplatno noćenje. Prijave za posjet kongresa neka se što prije pošalju gosp. Dr. Gustavu Kerpelu sekretaru promicateljnog odbora u Vršcu, Wilsonova ulica 34, a to treba istodobno javiti i potpisanom Savezu.

Posjeta kongresa otešćana je dalečinom puta i većim troškovima, pa će radi toga malo naših vinogradara moći poći na taj kongres, a ipak je potrebno da nas podje što više, Ako nećemo sami da se borimo za naše interese, drugi se za nas neće boriti.

Ne mora nas ići na stotine, ali bi se moralo omogućiti, da svaka od do sada osnovanih općinskih i sreskih organizacija pošalje barem po jednog delegatà. Neka se naše organizacije po pitanju odašiljanja delegata obrate i svojim općinama, te i same doprinesu da se to omogući.

Delegati treba da su najkasnije 15. marta dopodne u Beogradu e da istog dana mogu poći u Vršac. Iz Beograda putuje se parobrodom do Pančeva, a dalje željeznicom.

Riješenjem ministarstva saobraćaja br. 2776 odobren je učesnicima kongresa 50 % popust na željeznicima. Svaki učesnik mora od polazne stanice zajedno så voznom kartom zatražiti željezničku legitimaciju po obrascu br. 13. Kupljena karta vrijedi i za povratak, stoga ju na kraju puta za Vršac ne treba predati pri izlazu iz željeznice, nego ju sačuvati za povratak. Popust važi od 12 do 20 marta 1935.

Savez vinogr. voćar. udruženja
u Splitu.

Jean Kiepura odlikovan je je visokim franc. odlik. vit. legije časti.

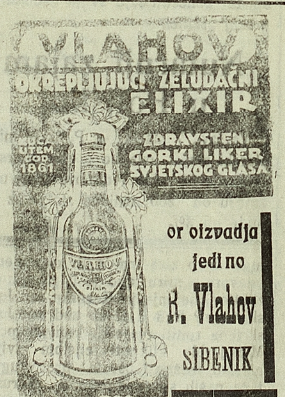
VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR
ZDRAVSTENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA
UTEM. GOD. 1861
VLAHOV
or oizvadja
jedi no
R. Vlahov
ŠIBENIK

Najvažnije inostr. radio emisije

Cetvrtak :

20·45 *Roma* Simfonijski koncerat. — 22·00 *Wien* Schubertova djela. — 22·25 *Stuttgart* Noćni koncerat.

Petak :

20·20 *Kaunas* Vokalni koncerat. — 22·30 *Wien* Sergej Prokofjev svira vlastita djela. — 20·35 *Zürich* Bachova djela. — 23·05 *Leipzig* Plesna glazba.

O misiji sir Simona u Berlinu postoje protuslovne vijesti. Prema jednima imalo bi doći do potpisivanja jednog pakta, dok prema drugim vijestima radi se samo o izmjeni misli njemačko engleskih državnika.

Prva jugoslavenska izložba obuće u Beogradu

Savez obućarskih i kožarskih zadruga Jugoslavije u Beogradu priređuje na dan 11 i 12 marta t. g. u prostorijama Saveza nabavljačkih zadruga državnih službenika Poenkareova ul. 21, prvu Jugoslovensku izložbu obuće ručnog rada, na koju će izlagati obućarske zadruge, zadrugari, obućari majstori i radnici iz cjele zemlje.

Izložba se priredjuje odobrenjem g. Ministra trgovine i industrije, a g. Ministra saobraćaja odobrio je povlasticu na državnim željeznicama u pola cjene svima posjetnicima i to od 11 do 13 marta. Povlastice važe od 9 do 13 marta za dolazak, a od 11 do 16 marta za povratak.

Za ovu prvu izložbu obuće kod nās, postoji veoma veliko interesovanje kod svih obućara, te se je prijavio veoma veliki broj izlagaća. Najbolji izlagači biće pohvaljeni naročitom diplomom.

Pred samu izložbu t. j. na dan 10 marta t. g. u 9 sati prije podne u prostorijama Saveza nabavljačkih zadruga državnih službenika u Beogradu priredjuje Savez obućarskih i kožarskih zadruga Jugoslavije prvi zemaljski kongres obućarskih zadruga i zadrugara, obućara majstora i radnika, za koji takodjer vlada veomâ veliko interesovanje.

Na ovu izložbu i kongres pozvat su svi obućari.

Obavještavaju daju sve Obućarsk zadruge i Zanatlijska udruženja u cjeloj zemlji.

OGLAS

Pozivlju se zanimanici, da do uključivo 10 marta 1935 god. podnesu Upravi Banovinske Bolnice u Biograd n/m., propisno taksirane ponude za izradbu raznog drvenog pokućstva za ovu bolnicu. Uslovi i nacrti zá izradbu ovog pokućstva mogu da se dobiju na uvid kod Uprave ove bolnice za vrijeme uredovnih satova.

Uprava Banovinske Bolnice Biograd n/m
dne 25 februara 1935.
Upravnik:
Dr. N. BARIŠIĆ v. r.

Gradjanski rat u Grčkoj moga bi dovesti do medjunarodnih komplikacija, u slučaju da engleska mornarica intervenira u Grčkoj. U tom slučaju bi onā strana sila koja pomaž Venizelosa otvoreno istupila proti engleske intervencije.

kad je izgledalo da će se ta situacija moći izmjeniti. U Petrograd je došao dr. Kramarž s predlogom o stvaranju „neoslavizma“ (1908). Da li je taj neoslavizam trebao da bude slavizam Masaryka ? Ali Masaryk tamo nije bio. Tada nismo znali, da je čitav taj predlog — kako je nedávno priznao sam Kramarž — išao za uskim praktičnim ciljem, da se pridobiju neki poljski glasovi na carevinskom vijeću.

Ali Kramaržova ruska okolina je dosta jasno pokazala, da se ne radi o pobjedi novih pravaca, nego o restouraciji istorijskog arhaizma. Taj pokret sam napustio tako brzo kao što sàm brzo njemu i pristupio. Aneksija Bosne je momentano uništila Kramaržovu lukavu kombinaciju. Skrenula je pažnju državne dume na slovensko pitanje. Morao sam u dumi ustati kao stručnjak. Ali ni tu nije bilo Masaryka. Humana tendencija u toj sredini je ubrzo potekla imperijalističkim koritom.

Svjetski rat je Masarykove pristalice postavio pred težák zadatak odjelivši humanitarni elemenat od imperijalističkog. Sam Masaryk je iznio da zbog toga nije išao s Rusijom, nego s Evropom. U tom vremenu, teškom za Čehe i za nas — bio sam opet s Masarykom.

Kad mi je Masaryk predao u Londonu (1916) svoje značajne memorandume, našao sam u njima svoje sopstvene misli. Od humaniste je postao usred rata pacifista i izràdio je plan trajne pobjede mira u Evropi. Tàda smo to zvali „rat protiv rata“ i ja sam oduševljeno prihvatio zadatak da taj plan propagiran u Rusiji. Početak revolucije je uklonio otpor zvanične Rusije protiv tih planova i izgledalo je da pruža nove, neočekivane izglede za njihovo ostvarenje.

Ali Masaryk je i tog puta imao pravo: oslobođenje Čeha se dogodilo bez udjela Rusije. Mjesto da zbog toga ispoljavamo suvišnu žalost zapamtimo još jednu pouku, koju nām pruža Masarykov udeo u tom velikom trijumfu njegove otadžbine. U savremenoj međunarodnoj situaciji pitanje oslobođenja naroda može biti samo pitanje evropejstva i evropskog mira. U odbrani tih dveju ideja kulminira životni rad pretsjednika profesora. Njihov dalji uspjeh pretstavlja garanciju da će biti ispravljene sve ābnormalnosti i nepravde, koje smo naslijedili o poratne ere. A sa visine svojih osamdeset godina može slovenski mudra mirno gledati na budućnost svojih ideja i svoje zemlje, koja je te idej ostvarila pod njegovjm moralnim uticajem i pod njegovim idejnim vodstvom.

Obveznice 6% dalmatinski agrara kao i uložnice sviju velebanak kupujemo po najboljem dnevnom tečaju **Mutual banka i mjenjačnic** Zagreb, Jelačićev trg 15.

Prodava se: nekoliko ra ljenih pisać stolova, ormar za tiskanice, werthei blagajna mala i velika.

GRADSKE VIJESTI

Novi predsjednik Gradskog poglavarstva

U ponedjeljak je stigao akt kojim se saopštava da je g. Dru Slavku Grubišiću uvažena ostavka, a da je za pretsjednika Gradskog poglavarstva postavljen g. Marko Bačinić.

Odmah je započeto sa primopredajom dužnosti. Administrativna predaja je već izvršena, dok će se predaja općinske imovine kao i blagajnička predaja izvršiti nakon ustanovljenja faktičnog stanja po knjigama, što će se završiti vjerovatno sa današnjim danom.

Rijetka i skupocijena violina

Kod našeg sugradjanina gosp. Jere Soltišeka opć. činovnika nalazi se jedna odlična violina rijetke vrijednosti. Na violini piše: Jakobs Stainer, in Absum, propre Aenipontum 1637 g. Za ovu violinu, koja se nalazi već skoro 10 godina kod g. Soltišeka, zainteresirali su se već neki stručnjaci, te je za nju već učinjene primamljive ponude vlasniku.

*

Stainer (Steiner) Jakov, glasoviti graditelj violina, rodjen 14 jula 1621 u Absam-u kod Halla u Tirolu, umro 1683, bio je učenik Amati-a u Cremoni. U životu progonjen od briga i nevolje, morão je u početu svoje violine prodavati po 6 forinta komad. Godine 1669 bio je od nadvojvode Leopoldà imenovan „Dvorskim graditeljem gusala“ ali istodobno od jezuita, kao navodni bezvjerac, za više mjeseci zatvoren te poludi u najvećoj bijedi. Njegove gusle odlikuju se neobično visokom građom i izvrsnim tonom i poznàvaoci ih danas plaćaju veoma skupo. I njegov brat Marko Stainer bio je poznat kao graditelj instrumenàta.

„KRKINA NOĆ“ ODRŽANA JE U UTORAK uveče u prostorijama hotela „Krke“. Finansijski i moralni uspjeh je odličan. Zabava je potrajala do samog svanuća.

Kako je juče bio posljednji dan od poklada, to je, osim u „Krki“, M.F.D. „Kolo“ priredilo u svojim prostorijama zabavno veče i križari u Kàtoličkom domu akademiju. Sve ove priredbe su dobro uspjele.

POSJETA STRANACA U PROŠLOM MJESECU. U mjesecu februaru u svemu je posjetilo Šibenik 545 stranaca; od toga: Jugoslavenà 475, Talijana 19, Njemaca 6, Austrijanacà 7, Francuza 3, Engleza 2, Čeha 7, Poljaka 3, Rusa 16, Amerićana 4, i Rumuna 3.

Uzevši u obzir da je ovà posjeta bila u mjesecu februaru t. j. u mrtvoj sezoni, broj posjetilaca je ipak zadovoljavajući.

Velike zalihe vina u Šibeniku

Izvoz vina iz Šibenika još prošli mjesec je bio minimalan. Izvezeno je samo 5000 hl za unutrašnjost. U šibenskim konobama ostaje još oko 70.000 hl vina, dakle oko tri četvrti ne čitave berbe. Cijene su minimalne, pase vino prodaje od 1—1.50 dinara.

Novinski papir za umotavanje prodaje se u tiskari E. Vitaliani.

Za zaštitu trgovačkog staleža

Centralno pretstavništvo Sav. za trgovačkih udruženja u Beogradu čiji je član i g. Ivo Žajà, predsjednik Udružunje trgovaca u Šibeniku, na svojoj vanrednoj sjednici, poslije svestrane diskusije po svima aktuelnim privrednim pitanjima, a na osnovu prikupljenih podataka iz svih krajeva države, donijelo je zaključak da se umoli Kraljevska vladà:

1. da se što prije ukine čl. 7. Zakona o izmjenama Zakona o neposrednim porezima. Ovo ukidanje neophodno je potrebno s obzirom na to da će oporezivanje tečevine na osnovu kućarine i ostalih spoljnih znakova i u ovoj 1935 godini izazvati velike teškoće oko odmjeravanja poreza i izazvati nepràvde poreskim obvezanicima usljed čega će mnogi biti prinudjeni da likvidiraju sa radnjama. Od togà će najveću štetu imati državni fiskus a proizvesti će veliko slabljenje već i inače posrnule narodne privrede;

2. da se produži rok naplati razlike razrezane tečevine za 1934 godinu do 1 avgusta ove godine do koga će vremena reklamacioni odbori i upravni sudovi donjeti sva rješenja po izjavljenim žalbama. Ovo stoga što poreske uprave nisu u zakonskom roku izvršile razrez tečevine.

3. da se svima trgovcima koji su izmirili porez za tekuće tromjesečje prema razrezu iz 1933 godine, a do definitivnog rješenja po podnetim žalbama reklamacionim odborima i upravnim sudovima, izdaju uvjerenja od strane poreza da bi nesmetano mogli vršiti sve one trgovačke poslove za koje se traži podnošenje ovih uvjerenja.

4. da se uslijed traženja zaštite od strane većeg broja novčanih zavoda i produženja roka plaćanja zemljoradničkih dugova do 1 septembra ove godine obustave sva izvršena rješenja o naplatama od trgovaca a za račun novčanih zavoda do 1 septembra ove godine. Ovo je nužno da bi se veliki broj trgovaca i njihovih porodicá spasio od konačne propasti, koja će neminovno nastupiti ako im se pokretna i nepokretnà imovina bude iz dana u dan prodavala na jàvnim licitacijama u bescijenje, u toliko prije što plaćanje njihovih obveza zavisi od povlàstica datih novčanim zavodima i zemljoradnicima.

5. da se nadje celishodno rješenje o pružanju zaštite trgovcima koji nisu svojom krivicom zapali u teškoće već zbog povlastica datih bankama i zemljoradnicima, jer polazimo sa pravnog načela da su svi gradjàni pred zakonom jednaki, te da se ni ovdje ne smije praviti razlika da se jedni povlašćuju na štetu drugih.

Centralno predstavništvo se nada da će Kraljevska vlada što hitnije uzeti u razmatranje naše želje i po njima donjeti riješenja, koja će zadovoljiti interese cijele narodne privrede.

KRVAV ZLOČIN U MANDALINI

U utorak oko ponoći izvršeno je u Mandàlini u gostioni „Jadran“ jedno krvavo ubijstvo. Još u nedjelju se u ovoj gostioni dogodila tuča izmedju Jurkovića Špire radnika i Čatlaka Mate pok Ante takodjer radnika. Blagodareći intervenciji prisutnih ova tuča se nije završila krvavo. Medjutim je ona u utorak uveče dobila svoj krvav epilog. Te kobne večeri došao je u „Jadran“ Jurkovič Špiro sa svojim bratom i sjeo za jedan sto, dok je za drugim bio Čatlàk Mate. Dok su još bili trijezni nisu obraćali pažnju jedan na drugoga, ali kadà su se oko ponoći zagrijali pićem, ubijeni Jurković je zapjevao pjesmu „Zar da umrem, kad mi vrijeme nije!“ Oko toga se izrodila svadja. Bez velikih objašnjenja ubica Čatlak izvadio je nož i napao Jurkovića. Počeo je bjesomučno da ga udara. Dok su prisutni stigli da ga uhvate, nesrećnom Jurkoviću je krvoločni ubica zadao šest teških uboda nožem u grudni koš i vrat. Već poslije prvih udaraca Jurković je pao na zemlju, ali je krvoločni ubica nastavio da ga udara, tako da su ga prisutni jedva razoružali.

Odmah je izvještena policija i ljekar koji je mogao dà utvrdi samo smrt. Ubica je poznat kao velika svađalica i do sada je već često izazivao tuče.

Juče po podne izašla je na lice mjesta ljekarska komisija koja je pregledom lješa ustanovila broj uboda. Ubica je odmah uhvaćen i na prvom saslušanju je izjavio da je do ovoga moralo doći jer je između njih postojala velika mržnja. Policija vodi istragu.

RAD PUTNIČKOG UREDA

G. Pave Kovačev otputovao je u Beograd na inicijativu predsjednika Putničkog Ureda g. M. Bačinića, koji je imao prethodni telefonski razgovor sa ministrom g. Dr. Markom Kožulom, radi poboljšanja parobrodarskih veza Šibenika sa sjevernom Dalmacijom, i ticanja Šibenika svih brzih pruga Jadranske i Dubrovačke plovidbe.

Toliko na znanje, naročito onima, koji bez naše krivice nisu primili zadnji broj našeg lista.

OD STRANE GRADSKOG POGLAVARSTVA riješeno je pitanje mjesta za gradnju nove Poreske Uprave. Direkciji je pored ranije objavljenih tri mjesta, stavljeno na raspoloženje i četvrto preko puta Banovinske bolnice.

† ANĐELKO MAGAZIN naš sugrađanin, preminuo je jučer poslije duže bolesti u Zagrebu gdje će biti i sahranjen. Lahka mu zemlja! a porodici naša saučešća!

† NIKOLA DERETA općinski činovnik preminuo je nenadno u ponedjeljak. Juče je obavljen sprovod uz učešće brojnih prijatelja i poznanika. Lahka mu zemlja, a porodici naše saučešće!

NARODNA ŽENSKA ZADRUGA U ŠIBENIKU javlja svojim članovima i prijateljima da u nedjelju 10 t. mj. priređuje u 5 sati poslije podne u svojim prostorijàma zabavno sijelo uz tombolu.

TESLA Tonkino prikazuje prikazuje danas „Za ljubav i čast“ sa Brigitte Helm. - U nedjelju: „Ljubavne pustolovine, „Benvenuto Cellini Fredric March.

KINO „BALKAN“ prikazuje još danas četvrtak šlager film „Tanja“ Dolázi veliki gangsterski film „Jack Diàmont contra Al Capone“.

Govori ministara na radiu

Skreće se pažnja cij. gradjanstvu da će članovi Kraljevske vlade počev od danas naizmjenice držati govore preko radia. Danas će govoriti ministar prosvjete g. Stevan Ćirić, a u subotu ministar saobraćaja g. Dimitrije Vujić. Sva predavanja počinju u 20 sati. Firma „Standard“ instalirače na Poljàni veliki mikrofon, tako dà će se pružiti prilika da ove govore čuju i oni koji nemaju radia.

SAJAM JEFTINOĆE. Nova slovenačka firma F. Krajšek otvorila je svoju filijalu u Šibeniku u ulici Kralja Tomislava kod stepenica Dobrić (bivši dućan električnih predmeta Belamarić). Počam od 1 màrta firma priredjuje „Sajam jeftinoće“, za vrijeme kojeg će prodavati odijela, jakete i hlače uz znatno snižene cijene, eda se time omogući i financijalno slabijim kupcima nabava dobre robe. Preporuča se svakome, da u svom vlastitom interesu ovu rijetku priliku iskoristi.

Oglas licitacije

Kod Banovinske bolnice u Šibeniku održal će se dne 3 aprila 1935 godine prva ofertalna licitacija za nabavku kamenog ugljena i drva za gorivo, a za vrijeme od 1 aprila 1935 do 31 marta 1936. Za potanje obavijesti zanimanici neka se obrate Upravi bolnice za vrijeme uredovnih sati.

Upravnik bolnice
Dr. MACHIEDO

Za oprost uvozne carine na sumpor

Trgovinsko—industrijska komora u Splitu obzirom na krizu vinogradarstva na našem Primorju podnijela je predlog nadležnim ministarstvima za povremeni oprost uvozne càrine na sumpor.

Riješenje nadležnog Ministarstva finansija još nije stiglo, ali Ministarstvo poljoprivrede priopćuje danas Komori, dà je usvojilo njen predlog i da je aktom od 22 februara zamoljen g. Ministar finansija, da donese rješenje o ukidànju uvozne carine na prečišćen sumpor i sumporni cjet, za vrijeme od 6 mjeseci počem od 1 marta o. g.

Kad stigne riješenje g. Ministra finansija Komora će obavijestiti zanimane.

U čitavoj Cehoslovačkoj i u nekim mjestima Jugoslavije biti će 7 ov. mj. vrlo svečano proslavljena 85-godišnjica pretsjednika republike T. G. Masaryka.

23.000 inžinjera i 16.000 tehničara navršit će studije ovog ljeta na visokim tehničkim školama i tehničkim institutima u sovj. Rusiji.

„ILS“ INDUSTRIJA LIJESA
TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK
Skladište svakosvrnog materijala. Prodaja na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30

Napisao : *S. P. K.*

Za pravi skautizam

Skautizam je najveći neprijatelj formalizmu. Ali i obratno. Skautizmu nije do forme već do suštine. A ako se po nekad služi formom — bliještećom i zanosnom — da bi istakao sadržinu, služi se suštine radi. Isto kao i sve religije svijeta što upotrebljavaju spoljašnu formu da bi uzdigle unutrašnjost. Skautizmu je forma jedino potrebna da bi što jače djelovao na dotičnu dušu. Ali mu je uvijek i u svim stvarima, spoljašnost sporedna: ne djeluje radi spoljašnosti nego radi unutarnje sadržine, koja se iza te spoljašnosti nalazi. Desi li se protivno o skautizmu više ne može da bude govora, jer je on nastao upravo u borbi s ispraznim formalizmom, sa ciljem da stvori novo pokoljenje koje se neće povoditi za konvencionalnim lažima mondenskog svijeta, kome će iskrenost i otvorenost prema sebi i drugima biti putovođi u životu.

Sve tvorevine ljudskog uma i ljudskih ruku, sve što karakteriše čovjeka, sastoji se iz suštine i iz forme: iz onoga što u stvari jeste i iz onoga što vidimo, što nam se ispoljava. Zastava je simbol domovine, slobode, časti i viteštva-junaštva. U kulturnom razvitku na roda koji je upotrebljavaju razvila se zastava do tog određenog značenja — do te suštine — i do određenog oblika i od ređene upotrebe — do te forme. Čovječji se život mijenja mijenjaju se njegova shvatanja, njegove potrebe. Dolaze novi uticaji, novi kulturni i etnički dodiri. Uslijed toga kulture se mijenjaju — gube se iz izvjesne suštine, zaboravljaju se, pridolaze nove forme. U tome je razvitak kulture. Pa se tako dešava, da navedemo jedan primjer, da zastava, ona ista okrvavljena zastava za koju se ginulo i koju su umirući cjelivali, da ta zastava ostane u svemu ista kao torma i da se još uvijek upotrebljava kao nekad, ali da izgubi suštinu koju je sadržavala. Iz običaja je upotrebljavamo — ali ne osjećamo za nju kao što su za nju naši stari osjećali. Takove kulturno stanje, kad bitnost više ne odgovara spoljašnosti, javlja se u t. zv. hiperkulturi.

Skautizam je naoružao poštenjem i iskrenošću, radom i požrtvovanjem, vedrinom i neutralnošću svoje redove širom svijeta u borbi sa lažnom formom, sa kulturom blaziranog egoizma i neosjetljivosti koja je počela da se javlja u civilizovanim narodima. Ali u isti mah u jeku borbe, ušla je ta klica zla, potajna prvotočina, i u skautske redove. Unutarnji neprijatelj najgori je neprijatelj. Svaki je pokret okružen neshvatanjem i otvorenim i potajnim neprijateljima. Skautizam zna da dobra stvar pobjeđuje. Te se često i ne obaziremo na neprijatelje pokreta. Ali unutarnjem neprijatelju, raz bijaču naših redova ne možemo oprostiti.

Isto onako kao što se u neskautskom svijetlu često zaboravlja sadržina radi spoljašnosti, radi forme, dešava se — srećom još rijeeke i mjestimično — da i skaut zaboravlja svoj cilj, te se služi metodom, i to obično rđavom metovom, ne radi cilja već radi samog tog metoda. Dešava se često da je „skaut" samo po legitimaciji i uniformi skaut i ni po ničemu drugome. Malo je dobrih školovanih vođa, a mnogo samoniklih i često samozvanih skauta. Nije dakle to tih skauta — neskauta krivica već do nas samih, koji smo trpjeli i koji trpimo ovu tešku boljku, ovaj početak degeneracije skautizma.

Ne pretjerujem. Čak sam malo rekao

Svatko zna što je skautski logor i čemu služi. A ima logora koje bi prije mogli nazvati hrpom šatora, negoli skautskim iogorima. Nekoliko primjera: Jutarnja molitva ili molitva prije jela. Neko govori Oče naš, ređa riječi brzo i mehanički. Niko ne misli na ono što riječi znače, ni ovaj koji ih izgovara. Molitva, a niko ne moli! Kažnjava se i tjera iz redova ako ko popije čašu vina, ali se niko neće da sjeti da istrijebi ovo najveće zlo, a kamo li da kazni, gdje skaut laže i sebe i drugoga i gdje se ruga — u neznanju možda — svim skautskim principima. Skautizam se s jedne strane bori protiv onoga nizanja riječi, često nerazumljivog, što se u osnovnoj školi nazivlje molitvom, i koje ne pobuđuje ni u kom smislu djetinju dušu, već samo navikava na ispunjavanje izvijesnih forma — konvencionalnih — bez sadržine, ne iskrene. S jedne se strane bori protiv takve opake molitve, a s druge je strane uvode skauti — neskauti kao metod vaspitanja omladine. Da me nebi ko krivo razumio. Ne govorim protiv molitve uopće. Izopačeno nam molenje ne treba; skaut se moli skrušeno istinski poput onog našeg seljaka dinarca koji mu je u dobru uzor i putovođ. Dešava se da se u logoru za vrijeme molitve dobacuju šale i viče da se molitva brže svrši. Još gore dakle: ne moli se tek tako, reda radi, i što bi rekli, od bijede već uz šalu i smijeh.

U nekim logorima nema pojedinačne smotre šatora, već dežurni vodnik obilazi logor jutrom samo jedan put. Umjesto rada i skautskog života, logoraši se sakupljaju da bi što jeftinije ljetovali, odmarali se, kupali i zabavljali. U mnogim logorima se mogu vidjeti roditelji. Prava familijarna kolonija ili kemping. I to nije zlo. Skautizam diže tijelo kao što usavršava i dušu. Oslobođava djecu betonskih kutija, zagušljivosti i nehigijenskog života gradova, ali — baš zato — stvara logore po šumama, gorama, ili na obalama mora i rijeka, a daleko od gradova i naselja. U stvari mnogi se logori podižu po banjama i blizu, sasvim blizu prašljivih puteva i varošica. Inače bi u logoru, u ovakvom skautskom logoru, bilo dosadno bez izleta, posjeta i drugog koječeg, jer logor treba da je na takvom mjestu da roditelji i prijatelji mogu bez po muke da posjete logoraše i da logoraši posjete — plesne dvorane i bioskope.

U takvom logoru, naravno, o vještarstvima i skautskom radu, ne može biti ni govora. A ako se polažu vještarstva, opet reda radi, može da se desi ovakav slučaj: Putnika polažu tri planinke i tri izvidnika. Zajedno! Kreću iz logora do najbliže željezničke stanice pet kilometara udaljene; voze se drugih pet kilometara; odmaraju se i „planduju", pa se pred veče vrate. O kakvoj skici puta, topografskoj karti nacrtanoj pomoću busole i sa razumijevanjem — nema ni govora. U takvom logoru može se isto desiti da je higijena i čistoća samo spoljašnja: da se na pr. cio svijet žali — jer je logor naravno usred naselja — na neprekidnu larmu koja mu neda da se poslije podne odmara i na zadah — logorskog nužnika.

Ovakvi nam logori i ovakvi skauti, svakako ne trebaju. Uopće nam ne trebaju ljudi koji su članovi samo provoda radi, koji dižu logore isključivo namjenjene ljetovanju i odmaranju. Ne trebaju nam putovođe koji ne umiju da se snađu na topografskoj karti, koji ne umiju da krokiraju, morzisti koji ne umiju da otpošalju čitljivu depešu. Jer ako se tako bude dalje praktikovalo skautsko će vještarstvo izgledati poput onog grčkog jezika iz klasičnih gimnazija što se uči da bi se oštrilo „pamćenje". A mislim da su vještarstva potrebna jedino i isključivo radi stvarne praktične primjene u životu, da bi uvijek i na svakom mjestu u svemu, u svima slučajevima, bili spremni. Isto onako kao što logorujemo da bi proveli istinski onako kako treba, najljepši dio godine po svima skautskim principima, i kao što smo uopće skauti da bi uistinu bili skauti, a ne radi uniforme ili drugog nečeg. Makar ja tako mislim.

I još nešto. Ne samo što se gubi smisao i cilj u vještarstvima i uopće u skautskom radu i što forma postaje glavno, već u cijelom pokretu, naročito u disciplini, administraciji, u skautskom radu i poretku zaboravlja se na smisao stvari. Ne vodi se računa o ciljevima i svrsi, niko i ne okreće glavu kad se krše osnovni skautski zakoni koji su zajednički svima savezima svijeta, svima skautima i koji nam govore o duši skauta čovjeka, skauta gradjanina. Da je skaut lojalan da umije slušati, da je disciplinovan, da je vedra duha, uvijek nasmijan i onda kad ga ponižavaju i vrijedjaju, da je prijatelj i brat sviju i svakome, i što je glavno, da se uvijek bez ustezanja, spreman, za svaku dobru stvar, svima koji su u potrebi — i najmanjoj — stavlja na raspoloženje. Duša se ne može tačno odrediti, ni naše raspoloženje, ni naše osjećanje, pa se ni naše riječi ne hvataju gramofonskom pločom. Glavno je što nam je čvor vezan na marami (i to propisno — kicoški) i što negdje piše o značenju tog čvora. Položili smo treći red i navikli se i na ono „potsjeća nas na dobro djelo" itd. Oguglali smo, kao i oni što se propisno mole. A dobrog djela nigdje ni od korova. Ali zato ima nemarnosti nerada, nebratske netrpeljivosti, sebičnosti, najviše sebičnosti i umišljenosti. Kao braća sve po skautskim zakonima i saveznim navikama, na prvom izletu u nekom provincijskom mjestu treba da se posvadjamo i pred svima obrukamo; kao disciplinovani skauti i dobri članovi treba da na uzoran način napadnemo jednog aktivnog vođu; bez dovoljnih dokaza optužujemo cijelu grupu skauta, ili se bez razloga prostim neukusnim riječima izdiremo na drugoga skauta itd. Sve je to na osnovu pravila i zakona, i nikoga neće zato ni glava da zaboli.

Još nešto. Ugledali smo se u velike saveze preko mora. Nije zgodno zvati čete po imenu. Zašto da se jedna četa zove Petra Mrkonjića, Hajduka Veljka, Petra Zrinskog, Četa dobrog sunca ili da se steg zove Branići Jadrana? Sve je to bez smisla i miriše na indijanštinu. Treba jedinice brojem da krstimo — to će im dati snage i naročiti duh. Pa i zakone skautske moraš da znaš po redu kojim su štampani (i čvorove po broju). Koji je treći zakon? pita te vođa, i pazi da ne pogriješiš! A u isti mah treba da podcjenjuješ braću iz drugih vodeva ili četo — to se samo po sebi razumije.

Eto tako formalizam postaje glavno čak i onda kad mu nikako ne može biti opstanka. Takav skautizam uniforme, brojeva i sjajnih čizmica s polja, a nerada, nebrastva i nikakve spreme u stvari, takak nam skautizam ne treba. Mi se toga odričemo, i zbićemo sve istinske prave skaute u falangu da istrijebe ovog najopasnijeg unutarnjeg neprijatelja.

Zvučni signali na svetionicima

Katastrofa „Vile" kao i nezgoda parobroda „Zagreb" daju povoda pomorskim krugovima da se ozbiljno pozabave mjerama koje bi trebalo poduzeti da plovidba kroz maglu bude sigurnija pa se u vezi s time misli predložiti nadležnim vlastima da u zonama kod Zadra, Paga i Krka u kojima su magle česte uvedu na tamošnjim svjetionicima zvučne signale trubljama i zvonima. Pri tome bi došli u obzir svetionici Prišnjak, Pašman, Sukošan, Skrda, Dolfin i Plavnik.

[illegible] VITALIANI i SIN, Šibenik Odgov. urednik Hamilkar Vitaliani